

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Asan/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200004
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018200004.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) B.. B. F., advokáta, so sídlom J. XX, XXX XX E., proti žalovanej Slovenskej advokátskej komore, so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, zastúpená JUDr. Evou Bušovou, advokátkou, so sídlom Tobručná 6, 811 02 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. I. ODS-33/14:2510/2013 zo dňa 27. septembra 2017, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/1/2018-326 zo dňa 13. februára 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. III. Disciplinárny senát Slovenskej advokátskej komory, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím č. DS III. 13/14:2510/2013 zo dňa 29.10.2014 uznal žalobcu za vinného, že v písomnom podaní sp. zn. 3To/2/2013 adresovanom Krajskému súdu Banská Bystrica, označenom ako „žiadosť o zrušenie termínu verejného zasadnutia“ zo dňa 12.03.2013 okrem iného uviedol, že „... v takto brutálne závažnom prípade je nutné brať do úvahy aj skutočnosti, že na verejnom fóre v rámci diskusie sa objavili podozrenia (dôkaz č. D2), že rodina poškodeného mala prípad podplácať, čo síce popierajú, ale prípad sa aj s hodnotením niektorých dôkazov žiaľ vyvíja tak, ako v decembri 2011 jednoznačne konštatuje M. C. a I. A., že ja viem, ako to dopadne, že pôjde do basy. Nie sú to prvé podozrenia korupcie (dôkaz č. D3) na Krajskom súde v Banskej Bystrici a nie je to prvé podozrenie sudcu B.. B. M.“, čím sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), pretože porušil povinnosti advokáta uložené mu v § 18 ods. 3 zákona o advokácii. Za to mu uložil podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o advokácii disciplinárne opatrenie - peňažnú pokutu vo výške 200 €.

2. Na odvolanie žalobcu I. Odvolací disciplinárny senát Slovenskej advokátskej komory napadnutým rozhodnutím č. I. ODS-33/14:2510/2013 zo dňa 27.09.2017 prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu ako vecne správne potvrdil.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 190 Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. V odôvodnení uviedol, že po oboznámení sa s obsahom oboch rozhodnutí správnych orgánov dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia oboch správnych orgánov a postup im predchádzajúci boli v súlade so zákonom a žalobné dôvody žalobcu neodôvodňovali ich zrušenie a vrátenie vecí na ďalšie konanie. Podľa názoru krajského súdu správne orgány oboch stupňov vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu a vyvodili z neho správne právne závery. Správne orgány oboch stupňov v danom prípade postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci si zadovážili dostatok skutkových podkladov relevantných pre vydanie rozhodnutia, vo veci rozhodli vecne a právne správne a svoje skutkové a právne závery v dostatočnom rozsahu aj náležite odôvodnili v napadnutých rozhodnutiach, a to za rešpektovania predtým vysloveného názoru Krajského súdu v Trenčíne (rozsudok č. k. 13S/93/2015-192 zo dňa 22.02.2017).

5. V danom prípade krajský súd, vychádzajúc zo skutkových a právnych zistení správnych orgánov, mal za to, že správne orgány oboch stupňov pri svojej správnej úvahe nevybočili z rozsahu relevantnej zákonnej úpravy. Krajský súd prisvedčil žalovanej, že bolo nad všetku pochybnosť preukázané, že žalobca v zistenom rozsahu porušil povinnosť, ktorá mu vyplýva z príslušných advokátskych predpisov, a to postupovať pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu a v tejto súvislosti dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis SAK. Preto bolo nevyhnutné, aby za toto svoje správanie niesol zodpovednosť. Sankcia, ktorá bola žalobcovi uložená, t.j. peňažná pokuta vo výške 200 €, podľa názoru krajského súdu spĺňa atribúty primeranosti, účelnosti a efektívnosti a je primeraným zákonom zodpovedajúcim opatrením, ktoré má okrem sankčného charakteru aj účinok individuálnej a generálnej prevencie. Na tomto mieste krajský súd poukázal na časť odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového orgánu, podľa ktorého prvostupňový orgán vzal pri ukladaní sankcie okrem iného do úvahy aj skutočnosť, že intenzita, ako sťažovateľ vnímal zneváženie svojej osoby podaním žalobcu, bola zrejme nižšia, čo vyplýva zo skutočnosti, že sťažovateľ podal sťažnosť približne 6 mesiacov po doručení predmetného podania žalobcu na súd. Zisťovanie osobných a majetkových pomerov žalobcu a zisťovanie ďalších okolností potrebných pre uloženie pokuty tak, ako to žalobca namietal, aj vzhľadom na výšku uloženej sankcie (peňažnej pokuty), v kontexte jej zákonného rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o advokácii, považoval krajský súd za nadbytočné.

6. Správne orgány oboch stupňov presvedčivo zdôvodnili dôvody, pre ktoré bol žalobca uznaný za vinného z disciplinárneho previnenia pre porušenie povinnosti uloženej v § 18 ods. 3 zákona o advokácii. V tejto súvislosti bolo nutné opätovne poukázať aj na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu v trestnej veci pod sp. zn. 2 Ndt 7/2013, podľa ktorého ide v prípade vyslovených podozrení žalobcom o nepodložené konštatovanie, založené na individuálnych názoroch občanov komunikovaných navzájom o konkrétnej trestnej veci, ktoré názorové spektrum môže byť rôznorodé, vrátane toho, ktoré smeruje k vine a trestu konkrétnej trestne stíhanej osoby, čo samo osebe nemôže byť dôvodom na zasahovanie do rozhodovacej činnosti sudcov súdu, ktorí sú pri rozhodovaní vo veci viazaní právnymi predpismi a dôkazmi vykonanými v súlade s nimi. To isté platí o rovnako bez dôkazov nepodloženom podozrení z korupcie na Krajskom súde v Banskej Bystrici a konkrétneho sudcu (sťažovateľa) v súvislosti s inými prejednávateľnými trestnými vecami, vychádzajúce z článkov z dennej tlače. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovanej, že vzhľadom na postavenie advokátov v spoločnosti ich prejav v akejkoľvek forme je do značnej miery spôsobilý ovplyvniť verejnú mienku o súdoch či advokátoch, a preto sa advokáti musia riadiť oveľa prísnejšími pravidlami správania sa. Svedčí o tom aj časť preambuly Advokátskeho poriadku SAK, podľa ktorej povinnosti advokáta vyplývajúce z výkonu povolania sa neobmedzujú len na povinnosti upravené zákonom, ale s výkonom povolania advokáta sa nerozlučne spája škála etických povinností voči klientom a voči súdom a orgánom, pred ktorými advokát presadzuje záujmy svojho klienta, alebo pred ktorými koná v jeho mene. Postup žalobcu, ktorý bez akýchkoľvek relevantných dôkazov, len na základe právne neudržateľných a ničím nepodložených vyjadrení vo verejnom fóre vyslovil podozrenie o korupcii na Krajskom súde v Banskej Bystrici a dokonca u konkrétneho sudcu (sťažovateľa), nie je možné považovať za prejav, ktorý je korektný a v súlade s postavením advokáta v spoločnosti. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani zjavne účelová obrana žalobcu týkajúca sa poukazovania na rozdielnosť pojmov tvrdenie a podozrenie.

7. Za účelovú považoval krajský súd aj obranu žalobcu, v rámci ktorej namietal, že žalovaný nevyriešil skutkovú otázku týkajúcu sa toho, či predmetné podanie zo dňa 12.03.2013 pripravoval zamestnanec advokátskej kancelárie, alebo sám žalobca ako advokát. Týmto sa žalobca snažil odpútať pozornosť od jeho zavineného konania napríňajúceho znaky disciplinárneho previnenia. Už prvostupňový orgán vo svojom rozhodnutí v tejto súvislosti uviedol, že obrana žalobcu v tomto smere pôsobí nedôveryhodne a že je ťažko uveriť nevedomosti žalobcu o obsahu podania v tak závažnej veci, ktoré podpísal. Navyše z predmetného podania (prvá strana) bezpochyby vyplýva, že aj keby ho žalobca ako obhajca obžalovanej G. Z. nepísal, minimálne na znak súhlasu s jeho obsahom je na ňom podpísaný (viď nečitateľný podpis pri označení žalobcu ako obhajcu). Navyše v hlavičke tohto podania je uvedené meno žalobcu s dodatkom „advokát“ a „konateľ spoločnosti CHARGE DAVOUÉ UJJ s.r.o.“. Je vysoko nepravdepodobné, že ak by toto podanie písal akýkoľvek zamestnanec žalobcu (napr. advokátsky koncipient) na základe poverenia žalobcu vykonať tento úkon právnej služby samostatne podľa § 64 ods. 2, resp. § 65 ods. 2 zákona o advokácii, tak by tento údaj o tom nebol v celom predmetnom podaní obsiahnutý.

8. K návrhom žalobcu na vypočutie svedkov krajský súd poukázal na to, že správne súdnictvo je samostatným typom súdneho konania, v ktorom správny súd prejednáva vec, ktorou sa už zaoberal, resp. mal sa zaoberať orgán verejnej správy s výsledkom vydania správneho aktu. Správny súd pritom nie je súdom skutkovým, zásadne nevykonáva dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci. Správny súd najmä v konaní o správnej žalobe predovšetkým vykonáva kontrolu rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy, skúma, či orgán verejnej správy zistil skutkový stav veci dostatočne a preskúmava zákonnosť vydaného rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy. V danom prípade bolo zistenie skutkového stavu správnymi orgánmi oboch stupňov dostatočné na vyslovenie záveru o disciplinárnej zodpovednosti žalobcu. Pre riadne zistenie skutkového stavu v prejednávanom prípade bolo postačujúce samotné podanie žalobcu zo dňa 12.03.2013 a jeho obsah, nebolo potrebné predvolávať svedkov v disciplinárnom konaní tak, ako to žalobca žiadal. V predmetnom disciplinárnom konaní nešlo o preukazovanie a dokazovanie korupcie, podozrenie z ktorej v podaní zo dňa 12.03.2013 žalobca vyslovil. Preto námietky žalobcu v tomto smere nemožno považovať za dôvodné. Rovnako skutková veta rozhodnutia prvostupňového orgánu bola správna a v plnom rozsahu dostačujúca, keď bolo jasne uvedené, akým konaním a čoho sa žalobca dopustil. Nebolo potrebné popísať celú časť podania žalobcu zo dňa 12.03.2013, v ktorej sa dopustil disciplinárneho previnenia.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol krajský súd podľa § 168 ods. 1 S.s.p. tak, že vo veci úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne trovy neuplatnila a súd nezhliadol existenciu dôvodov, na základe ktorých by priznanie náhrady trov konania žalovanej bolo možné spravodlivo požadovať.

III.

Konanie na kasačnom súde

10. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. f), písm. g) S.s.p., v ktorej navrhol kasačnému súdu, aby napadnuté rozhodnutie žalovanej ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec vrátil prvostupňovému správnenému orgánu na ďalšie konanie.

11. Sťažovateľ namietal, že skutková veta je vytrhnutá z kontextu a je zavádzajúca. Ďalej namietal porušenie práva na obhajobu, pretože sa odignorovali jeho návrhy na vykonanie dôkazov - výsluch svedkov. Sťažovateľ tiež poukázal na závery predchádzajúceho zrušujúceho rozsudku krajského súdu, na ktoré žalovaná v napadnutom rozhodnutí neodpovedala, a teda sa neriadila právnym názorom krajského súdu vysloveným v zrušujúcom rozsudku. Nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom má svoj základ v arbitrárnom stotožnení sa s napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov.

12. Žalovaná vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti nepodala.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

13. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej

republiky odo dňa 1. augusta 2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp. zn. 5Asan/11/2020. Od 1. augusta 2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

14. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1 S.s.p., § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho správneho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa . októbra 2022 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

15. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia napadnutých rozhodnutí žalovanej, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa kasačný súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil krajský súd zo zistení uvedených správnymi orgánmi a účastníkmi konania, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

16. Podľa § 18. ods. 2 zákona o advokácii advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

17. Podľa § 18 ods. 3 zákona o advokácii advokát postupuje pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu. V záujme toho je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis komory.

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o advokácii disciplinárnym previnením advokáta, euroadvokáta, zahraničného advokáta a medzinárodného advokáta alebo advokátskeho koncipienta je zavinené porušenie povinnosti vyplývajúcej z tohto zákona alebo z predpisu komory.

19. Podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o advokácii za disciplinárne previnenie možno uložiť ako disciplinárne opatrenie peňažnú pokutu až do výšky stonásobku minimálnej mesačnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom.

20. Podľa § 38 Advokátskeho poriadku SAK advokát vystupuje voči súdom a úradom tak, aby nenarušil svoju nezávislosť. Správa sa k nim slušne a korektne. Obsahom svojich písomných, ústnych a iných prejavov a svojím vystupovaním vrátane celkovej úpravy zovňajšku prispieva k dôstojnosti a vážnosti úkonov, na ktorých sa zúčastňuje, ako aj k vážnosti advokátskeho povolania.

21. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu potom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihladením na ustanovenie § 461 S.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem

obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

22. Po preskúmaní veci dospel kasačný súd k rovnakému záveru ako krajský súd, a to že rozhodnutia správnych orgánov boli vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Z napadnutého rozhodnutia žalovanej je zrejmé, že prihliadala na závery zrušujúceho rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/93/2015-192 zo dňa 22.02.2017 a náležite sa s nimi vysporiadala. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaná postupovala v súlade so zákonom a bolo dostatočným spôsobom preukázané, že sťažovateľ sa dopustil disciplinárneho previnenia a nepostupoval pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu a v tejto súvislosti dodržiaval pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určujú predpisy Slovenskej advokátskej komory. Takým pravidlom je aj § 38 Advokátskeho poriadku. Konanie sťažovateľa, ktorý bez ďalších dôkazov len na základe ničím neoverených a nepodložených tvrdení na verejnom fóre vyslovil podozrenie z korupcie na Krajskom súde Banská Bystrica a aj u konkrétneho sudcu, nie je možné považovať za konanie v súlade s predpismi Slovenskej advokátskej komory.

23. V danom prípade bolo podľa názoru kasačného súdu pre riadne zistenie veci postačujúce predmetné podanie zo dňa 12.03.2013 a nebolo potrebné predvolávať na disciplinárne konanie svedkov. Predmetom disciplinárneho konania bolo, či sa sťažovateľ dopustil disciplinárneho previnenia pre porušenie povinnosti uloženej v § 18 ods. 3 zákona o advokácii a nie preukazovanie korupcie, tak ako ju uviedol sťažovateľ vo svojom podaní zo dňa 12.03.2013.

24. Kasačný súd konštatuje, že skutočnosti, ktorými sťažovateľ v kasačnej sťažnosti spochybňuje predmetný rozsudok krajského súdu, boli totožné s námietkami, ktoré už sťažovateľ namietal v konaní pred krajským súdom, ako aj pred žalovanou a s ktorými sa tak krajský súd, ako aj žalovaná, náležite vysporiadali. Kasačná sťažnosť sťažovateľa žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, neobsahuje. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Kasačný súd sa s nimi stotožnil v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

25. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

26. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.